

Maršruts

Valmiera – patriotisma simbols

Valmieru var dēvēt par patriotisma simbolu, pateicoties daudzām ievērojamām personībām, kuras cildinājušas un nesušas Latvijas un Valmieras vārdu pasaulē. Tie ir sabiedrībā atpazīstami mūziķi, sportisti, pedagogi, režisori un kultūras darbinieki. Tās ir personas, kuras drosmīgi iestājušās par Latvijas valstiskumu un brīvību.

Maršruta raksturojums: Maršruts ved pa Valmieras pilsētas centra apskates vietām un ļauj izzināt šo vietu īpašo nozīmi, atklājot faktus gan par vēsturiski īpašiem notikumiem, gan par ievērojamām personībām.

Ieteicamais laiks: Maršruts veicams visa gada garumā

Maršruta garums: ~ 1.7 km

Aptuvenais ilgums: ~ 0.5 h (neiekļaujot gida stāstījumu)

Maršruta sākuma punkts: Pie Valmieras Sv. Sīmaņa baznīcas

Maršruta beigu punkts: Pie Valmieras Sv. Sīmaņa baznīcas

Valmieras Tūrisma informācijas centrs | Rīgas iela 10, Valmiera | T. 26332213, 64207177 | tic@valmiera.lv | visit.valmiera.lv | /visitvalmiera
(C) Valmieras pilsētas pašvaldība, 2018

1. Valmieras vecais ūdenstornis

Laikā no 1921. līdz 1923.gadam Gaujas labajā krastā netālu no Valmieras Sv. Sīmaņa baznīcas uzcēla ūdenstornja māju pilsētas ūdensvadam. Ēkas ceturtajā stāvā bija 55 kubikmetru tilpuma ūdens tvertne, bet pirmajos stāvos bija izbūvēti dzīvokļi. Vēlāk tornim veica piebūvi vēl četrus metrus augstumā, kurā izvietoja vēl divas ūdens tvertnes.

Kopš ūdenstorni vairs neizmanto tā sākotnējam nolūkam, tajā mitinājušies daudzi iemītnieki. Valmieras vēsturē tornim ir paliekoša vērtība, jo Latvijas trešās atmodas laikā, 1988.gada 18. novembrī, klātesot Visvaldim Skrastiņam, Edgaram Lustem un Intai Indriksonei, ūdenstornī tiek pacelts Latvijas sarkanbaltsarkanais karogs, kas kā patriotisma simbols torņa virsotnē plīvo arī mūsdienās.

GPS: 57.5381219, 25.4264456

2. Valmieras Sv. Sīmaņa baznīca

Par baznīcas celšanas sākuma gadu uzskatāms 1283.gads. Sākotnēji tā kalpojusi kā katoļu baznīca. 1554.gadā Livonijas landtāgs Valmieras baznīcā pasludināja luterāņu ticības brīvību Livonijā, kas ierobežoja katoļu un jaunās ticības piekritēju asos konfliktus. Dievnāmā ir uzstādīta piemiņas plāksne arī Kārlim Ulmanim, kurš vairākus gadus veiksmīgi darbojās Kauguru lauksaimniecības jeb Baltijas lauksaimniecības biedrībā. Piemiņas plāksni izgatavojis mākslinieks un talantīgais akmeņkalis Gundabis Putniņš, kurš ir bijis dižens Latvijas un Valmieras patriots.

GPS: 57.5384577, 25.4263711

3. Valmieras rātslaukums

Savu šībrīža izskatu rātslaukums ieguvis, gatavojoties nenotikušajām Helsinku olimpiskajām spēlēm, kad, gaidot lielu tūristu pieplūdumu, 1940.gadā uzcēla viesnīcu "Tērvete". Pēckara gados viesnīca paplašināta un vairākkārt mainījusi savu nosaukumu. Viesnīca darbojās līdz 1992.gadam.

Pēc pārbūves ēka piemērota Valmieras rajona padomes, vēlāk Valmieras pilsētas pašvaldības administrācijas vajadzībām. Šobrīd tā ir Valmieras pilsētas pašvaldības ēka.

Rātslaukumā bieži notiek plaši apmeklāti pasākumi, tajā skaitā arī vēsturiskais Simjūda gadatirgus, kas līdz pat 1940.gadam ir bijis lielākais tirgus Ziemeļvidzemē. Rātslaukumā svinīgi sagaidīti un godināti olimpnieki no Valmieras - Jānis Dalpiņš, Aigars Fadejevs un Māris Štrombergs, kuri sasnieguši augstus rezultātus un nesuši Latvijas un Valmieras vārdu pasaulē.

GPS: 57.5387416, 25.4272550

4. Latviešu biedrības nams

Latviešu biedrības namā (tagad Valmieras drāmas teātri) pirmo reizi tika spriests par Latvijas autonomiju 1917.gada martā, kad notika Vidzemes Zemes sapulce. Pie Biedrības nama sapulces dienās plīvoja sarkanbaltsarkanais karogs – ar izžūtu saulīti, kas bija pirmais no auduma izgatavotais Latvijas nacionālais karogs. Tā idejas autors bija Latvijas patriots, skolotājs un žurnālists – Jānis Lapiņš. Ideja par valsts simbola - karoga izveidi radusies 1916.gadā, kad līdz ar pirmajiem lielgabalu dārdiem pasaules karā uzplaukusi cerība dibināt Latvijas valsti.

GPS: 57.5394372, 25.4261213

5. Lāčplēša iela – Vīlandes skolnieku rota un Valmieras skolu jaunatnes aktivitātes

1919.gada 26.maijā Valmieru no lieliniekiem atbrīvoja igauņu karaspēks, kura sastāvā bija Vīlandes Skolnieku rota. Tas iedvesmojis arī Valmieras skolniekus, kuri atsaucoties

Valmieras reālskolas vingrošanas skolotāja Alfrēda Lukstiņa aicinājumam bezbailīgi pievienojās cīņās, lai atbrīvotu savu zemi. Bruņojušies ar ieročiem, viņi no namu jumtiem uzturēja uguni uz komunistu pozīcijām Pārgaujā un dažas dienas veica kārtības uzturēšanu pilsētā. Valmieras pušiem apvienojoties ar cēsniekiem, jūnija sākumā izveidoja brīvprātīgo Cēsu pulka Skolnieku rotu, kas piedalījās gan Cēsu kaujās, gan turpmākajās Latvijas Brīvības kara cīņās.

Pie Valmieras Sv. Sīmaņa baznīcas ir uzstādīta piemiņas plāksne Vīlandes Skolnieku rotas karavīram, igauņim Viktoram Andersonam, kurš kritis kaujā par Valmieras atbrīvošanu.

6. Hanzas siena un Valmieras ģerbonis

Valmiera ir viena no senākajām Latvijas pilsētām. 1365.gadā Valmiera pirmo reizi dokumentos tiek minēta kā Hanzas pilsētu savienības locekle.

Kā jau katrai pilsētai arī Valmierai ir sava pazīšanās zīme - ģerbonis. Valmieras ģerbonis radies jau 16.gadsimta sākumā un tajā bija attēlota liepa ar zarus iekārtiem vairogiem, kurus rotāja krusti. Zviedrijas karalis Gustavs Ādolfo pilsētu atdāvināja valsts kancleram Akselam Uksenšternam. Šīs ievērojamās zviedru dzimtas rokās tā palika vairāk nekā pusgadsimtu. Uksenšternu (Oxenstierna) uzvārds, kas burtiski nozīmēja «vērša piere», bija ietekmējis dzimtas ģerboņa izveidi. 1925.gada apstiprinātajā ģerbonī ir apvienoti abi ģerboņa varianti.

GPS: 57.5390221, 25.4252268

7. Rīgas vārti

13.gadsimtā veidoja Valmieras aizsardzības sistēmu, kurā galvenā loma bija Rīgas vārtiem. Pa vārtiem pilsētā ienāca tirgotāji, ceļotāji, piedzīvojumu meklētāji, karotāji un valsts vīri. Katra pilsēta laika gaitā ieguvusi arī savus vārdus jeb nosaukumus. Kāda teika vēsta, ka pilsētā dzīvoja deive Valdmiera un viņas vīrs Miervaldis. Ilgi mierā dzīvoja, bet tad nāca sveši vīri, kas nemieru un karu radīja. Tā iedzīvotāji zaudēja savu karogu un saskaņu, bet Valdmiera ir iemiesojusies zvaigznajā Valmiera, kas spīd virs mūsu pilsētas.

GPS: 57.5379820, 25.4233866

8. Jāņa Dūņa grāmatu veikals un tipogrāfija

Jānis Dūnis (1891.–1943.) bijis latviešu grāmatizdevējs. Valmieras namā, kas mūsdienās atrodas Rīgas ielā 9, savulaik bija Jāņa Dūņa grāmatu veikals un tipogrāfija. Tajā tikušas iespiestas pastkartes ar Valmieras skatiem - baznīcu, Vecpuišu parku, Gauju, kā arī viena no pirmajām pastmarkām Latvijas valstij un daudzas mācību grāmatas.

GPS: 57.5380348, 25.4215113

9. Vecpuišu parks

Vecpuišu parkā norisinājušies nozīmīgi notikumi Latvijas valsts dibināšanas laikā. 1918.gada 20.novembrī Georgs Apinis izprasīja no vācu okupācijas iestādēm atļauju Vecpuišu parka paviljona zālē noturēt Valmieras sporta biedrības pilnsapulci. Georga Apiņa domubiedri, kuri zinājuši viņa īstenos nodomus, slepus bija izgatavojuši sarkanbaltsarkano karogu un pavairojuši "Dievs, svētī Latviju" tekstus, un tos nogādājuši uz Vecpuišu parka paviljona zāli. Georgs Apinis klātesošajiem paziņojis šīs dienas vēsturisko nozīmi, savukārt dalībnieki svinīgi apsolījušies atbalstīt jauno valsti un tās Pagaidu valdību, kuras priekšgalā stājies kādreizējais "valmierietis" Kārlis Ulmanis. Šajā dienā pirmo reizi Valmierā nacionālais karogs tika pacelts kā valsts karogs un pirmoreiz atskanēja jaunās valsts himna "Dievs, svētī Latviju".

GPS: 57.5368627, 25.4185015

